

Maarian seurakunnan ja Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen välisen
nimikkolähetettä koskevan sopimuksen irtisanominen

294/04.00.00/2023

Maarian seurakunnan seurakuntaneuvosto 10.10.2023 § 93

Esittelijä

Kirkkoherra

Esittely

Maarian seurakunta on sopinut Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (SLEY) lähetystyöntekijöiden Päivi ja Hiroaki Yoshimuran työn tukemisesta Japanissa. Sopimus on liitteenä. Seurakuntaneuvosto päätti 7.6.2023: 62 § pitää sopimuksen voimassa. Seurakunnan aikeena oli jatkaa työn tukemista kuluvan työkauden loppuun saakka.

Sopimus on alun perin laadittu 6.3.2013. Siinä lukee, että sopimus on voimassa siihen asti, kunnes toinen osapuoli sanoo sen irti. Irtisanominen voidaan suorittaa vain lähetin ollessa kotimaassa tai jos lähetin työsuhte Sley:n kanssa katkeaa.

Ehto lähetin olemisesta kotimaassa on epämääräinen. Ei ole yksiselitteistä, mikä on Päivi ja Hiroaki Yoshimuran kotimaa. Ei ole myöskään yksiselitteistä, tarkoitetaanko kotimaassa olemisella pidempää jaksoa vai jokaista käyntiä kotimaassa.

Sopimus tuodaan seurakuntaneuvoston käsiteltäväksi sen johdosta, että Hiroaki Yoshimura oli yksi niistä viidestä, jotka vihittiin Inkerin kirkon papeiksi Pietarissa 3.9.2023. Vihkimys on herättänyt paljon keskustelua Suomessa useasta syystä. Merkittävintä on, että kyseiset papit on vihitty Inkerin kirkossa siksi, etteivät he halua eivätkä saa vihkimystä Suomessa ns. virkakantansa takia. Hiroaki Yoshimura ei voinut saada vihkimystä myöskään SLEY:n nykyisen japanilaisessa yhteistyökirkossa samasta syystä. Tämä tieto on saatu SLEY:n lähetysjohtajalta.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on tehnyt kunkin virallisen lähetysjärjestönsä kanssa perussopimuksen. Perussopimuksen 4. kohdan, "Oikeudet ja velvollisuudet", mukaan "sopijajärjestön velvollisuutena on noudattaa omassa toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä sekä toteuttaa kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita." Kohdassa viitataan kirkon päätöksiin, jollainen on myös kirkolliskokouksen vuonna 1986 tekemä päätös Pappisviran avaaminen naisille 11/1986, § 34. Yksiselitteisesti tämän päätöksen vastaista toimintaa on pappisvihkimyksen hakeminen toisesta kirkosta miehille, jotka eivät hyväksy naisten pappetta. Tästä on kyse 3.9.2023 Pietarissa toimitetussa vihkimyksessä.

Kirkon lähetyksen peruslinjaus on nimeltään ”Yhteinen todistus 2023”. Siinä aihetta käsitellään otsikon ”Kumppanuudet, yhteistyö ja pappisvirkaa koskevat päätökset”: ”Kirkolliskokouksen päätöksen (Pappisviran avaaminen naisille 11/1986, § 34) mukaisesti Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa pappisvirkaan voidaan vihkiä sekä miehiä että naisia. Piispainkokouksen tehtävänä on seurata kirkolliskokouksen päätöksen toteutumista ja ryhtyä toimenpiteisiin mahdollisissa ongelmatilanteissa. Kirkon sisällä on erilaisia virkateologisia näkemyksiä. Piispainkokous on antanut ohjeistuksen tilanteisiin, joissa virkakäsitysten erilaisuus muodostuu ongelmaksi työyhteisössä (2006). Luterilaisen maailmanliiton jäsenenä Suomen evankelis-luterilainen kirkko on alttarin ja saarnatuolin yhteydessä kaikkien muiden Luterilaisen maailmanliiton jäsenkirkkojen kanssa. Lisäksi kirkko on ollut mukana hyväksymässä Luterilaisen maailmanliiton linjausta, jossa mahdollisuus teologisiin opintoihin, pappisvirkaan ja johtotehtäviin sekä maallikkona että pappina eivät ole sukupuoleen sidottuja.”

Pietarissa vihityt papit kutsuttiin nimellisesti Inkerin kirkon palvelukseen. Heillä on siellä opetus- ja ns. julistustehtäviä, mutta päätyö heistä kullakin on muualla kuin Venäjällä. Arkkipiispa Tapio Luoma on ottanut Helsingin Sanomissa 23.9.2023 kantaa järjestelyyn: ”Hän [Luoma] arvostelee Inkerin kirkkoa siitä, että Suomen luterilaisen kirkon sisäiselle oppositiolle on auennut rinnakkaisväylä pappisvihkimyksiin. ’Se uhkaa keskinäistä luottamusta ja solidaarisuutta.’” Luoma sanoo haastattelussa edelleen: ”Toiminnallaan Inkerin kirkko puuttuu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon asioihin pyrkien kaventamaan sen itsemääräämisoikeutta. Se luo hajaannusta kirkon sisällä.”

Julkisuudessa on kiinnitetty huomiota myös siihen, että vihkimys järjestettiin samana päivänä kuin Mikkelin piispan Mari Parkkisen vihkimys, johon Inkerin kirkon edustajat oli kutsuttu. Heitä ei osallistunut Mikkelin juhlaan. Tämän voi tulkita epäsuorana viestinä kielteisestä suhtautumisesta naisen toimimiseen piispana tai pappina. Maarian seurakunnassa ihmetystä herätti se, ettei SLEY tiedottanut vihkimyksestä seurakunnalle, vaikka Hiroaki Yoshimura on nimikkolähettimme. Tiedote saatiin sen jälkeen, kun kirkkoherra oli ottanut asian puheeksi SLEY:n johdon kanssa.

Päivi ja Hiroaki Yoshimuran pitkäaikainen työ Japanin-lähetteinä ansaitsee kiitoksen ja arvostuksen. Edellä selostetut seikat kuitenkin antavat aiheen kyseenalaistaa tuen jatkamisen edellytykset. SLEY:n toiminta kyseiseen vihkimykseen liittyen antaa lähettävälle seurakunnalle viestin, että SLEY ottaa etäisyyttä seurakuntaan. Se antaa viestin, että SLEY ei halua tehdä yhteistyötä seurakunnan kanssa, jossa toimii naisia pappeina, vaikka tätä ei suoraan olekaan ilmaistu.

SLEY on lisäksi ilmoittanut vaihtavansa yhteistyökirkkoa Japanissa. Yhteistyö JELC -kirkon kanssa päättyi 30.11.2023. SLEY on tiedottanut seurakunnille yhteistyökirkon vaihtamisesta ja Suomi-kirkon (Yoshimurien seurakunta) tulevaisuudesta. Tiedotteet ovat liitteinä.

Kysyttäessä yhteistyökirkon vaihtamisen syitä SLEY:n edustajat vastasivat, että SLEY ei halua jatkaa työyhteydessä JELC-kirkon kanssa, koska sen pelastuskäsitys eroaa liikaa SLEY:n käsityksestä. Lisäksi syynä on JELC:n suhtautuminen seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin ja naisten pappeuteen. Näiden tietojen saaminen kasvattaa tarvetta arvioida seurakunnan ja SLEY:n yhteistyön jatkumisen edellytyksiä.

Lapsivaikutusten arviointi KJ 10: 4 §: Ei merkittävää vaikutusta.

Esitys	Seurakuntaneuvosto päättää irtisanoa nimikkosopimuksen Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen lähetystyöntekijöiden Päivi ja Hiroaki Yoshimuran tukemisesta välittömästi. Toivotamme heille siunausta tuleviin elämänvaiheisiin.
Käsittely	Jaakko Erola teki Marika Siikan kannattaman esityksen, jonka mukaan asia jätetään pöydälle ja odotetaan piispainkokouksen kannanottoa asiaan. Esitys hävisi äänin 5-10. Käydyn keskustelun jälkeen äänestettiin pöydälle panosta uudelleen ja asia päätettiin käsitellä tässä kokouksessa äänin 4-11. Päätettiin puheenjohtajan esityksen mukaisesti.
Päätös	Esityksen mukaisesti.